

מעריך סדנא

הכנה ועיבוד – יציאה לתיקון עולם

יעדים

סדנא זו מהווה מעין 'מודלינג' לאופן בו יש להכין ולעבד עם החניכים את היציאות השונות לתיקון עולם. הרעיון המרכזי של תיקון עולם כרוך במעבר של האדם הצעיר ממעמד של מקבל פסיבי למעמד של נותן אקטיבי, מעבר משורר למנהיג. בתהליך מעורבים שני ערכים מרכזיים: נתינה אקטיבית והתבגרות עצמית. המאמץ של היחיד לצאת ולחרוג מעולמו שלו לעולמות של אחרים. בקהילות רבות חניכים יוצאים לפרויקטים שונים במסגרת התנדבותית (תיקון עולם), אך נוכחנו לדעת כי לרוב פעילות זו אינה מלווה בהכנה או בעיבוד. מינוף ותיווך היציאה לתיקון עולם הינה משמעותית במיוחד ומקפלת בתוכה הזדמנויות חינוכיות רבות הן בהיבט הערכי והן בקידום החוסן הרגשי של החניכים.

הזדמנויות שכדאי לנצל:

- תיווך היכולת שלהם להפוך מ"מקבלים" ו"שורדים" לאלו שדווקא "נותנים" ו"מנהיגים".
- הרחבת הידע של החניכים לגבי סוגיות ועולמות תוכן שמחוץ לשגרה המצומצמת שלהם
- תיווך והקשה של חוזקות ועוצמות שבאו לידי ביטוי בפעילות זו לכדי פעולות מאתגרות אחרות.
- חינוך לאחריות, לראיית האחר, להובלה
- מפגש עם החברה הישראלית, מפגש עם השונה
- הזדמנות לגיבוש קבוצתי והעמקת הקשר של המחנך עם חניכיו
- ועוד...

דגשים להכנה לקראת יציאה לתיקון עולם

- תיאור המקום שאליו הולכים – לאן הולכים, מה המשימות, מה התפקיד שלנו, מהם הקשיים שעלולים לעלות וכו'. (זה המקום להרחיב לחניכים את עולם התוכן לידע כללי, מושגי יסוד שקשורים למקום שאליו יוצאים ועוד)
- הכנה לכך שייתכן וניתקל בסיטואציות לא פשוטות ודברים שלא קל לראות. זה אתגר.
- לשמוע חוויות שלהם מהמקום שאליו הולכים (בתי חולים/בתי אבות/פיגור/וכו'...) (חשוב שגם המחנך ישתף בתחושות וחוויות שלו – הזדמנות להעמקת ההיכרות ההדדית מרבדים וזוויות נוספות).
- דגש על מחויבות ואחריות - אנחנו לא נפתור את הבעיה אבל מה שאנחנו יכולים לעשות זה לשוחח, לשחק, להקשיב, לחייך, להיות...

רעיונות לטריגרים להכנת החניכים לקראת יציאה לתיקון עולם

- "מה אני יודע על...." אסוציאציות בא-ב לנושא של תיקון עולם (לדוג': הקשישים בארץ)
- "מה אני יודע על...." אסוציאציות בציורים לנושא של תיקון עולם (לדוג': הקשישים בארץ)
- מטווה שאלות – כל משתתף יזרוק שאלה שאיתה הוא מגיע לפעילות.
- בירור על נתינה – היגדים שונים בנושא, המשתתפים יתבקשו לבחור את ההיגד שהם הכי מסכימים איתו לגבי חובות וגבולות הנתינה.
- לימוד על 'נתינה' (שמונה מעלות הצדקה, ועוד)
- לימוד על מחויבות היחיד לכלל
- מטרת הפעילות – כל משתתף יכתוב מהי מבחינתו מטרת היציאה, ומה הוא רוצה להשיג.
- מסירת מידע על מקום הפעילות ועל הנושא.

דגשים לעיבוד תיקון עולם

- לשמוע חוויות – מחשבות, רגשות, רגעים משמעותיים.
- לתת מענה לשאלות שאיתם הם יצאו.
- לשקף לקבוצה ולתת משוב – כיצד הם היו יחד, מי עזר למי והערות מעצימות לכל אחד בנפרד.
- סבב תובנות לגבי החוויות שאיתם יוצאים ומה לוקחים מהחוויה הלאה.
- דגש על הכוחות והיכולת שלהם להיות אנשים שמשמעותיים ומסוגלים לשנות ולעזור לאחרים.

רעיונות לטריגרים לעיבוד פעילות תיקון עולם:

- **מאגר רגשות -** נפזר על הרצפה כרטיסיות עם רגשות שונים (תקווה, ייאוש, שמחה, אחריות, ציפייה, אכזבה, רחמים, חמלה, סובלנות, עוצמה, קטנות, פחד, אמפטיה, אדישות, שעמום, ועוד ועוד), כל משתתף יתבקש לבחור רגש אחד שאיתו הוא יוצא מהפעילות ולהרחיב מעט על בחירתו.
- **חוויות -** כל משתתף יספר בתורו על רגע אחד משמעותי שהיה לו בפעילות.
- **שוקולד מריר/מתוק -** כל משתתף בתורו ייקח קוביית שוקולד ויספר על רגע מריר או רגע מתוק שהיה לו בפעילות.
- **חשיבה הלאה -** חשיבה משותפת לגבי פעילות המשך...
- **תמונות -** להדפיס תמונות של החניכים שצולמו במהלך הפעילות – ולאפשר לחניכים לבחור תמונה אחת ולשתף ברגש/תובנה שעלתה לו מהציאה לתיקון עולם.
- מסר אישי - לתת לכל חניך מזכרת – תמונה שלו מהתיקון עולם + מסר מילולי אישי על החזקה שבאה ביטוי אצלו – על הרגשות/אחריות/מחויבות לאחר וכו'...